

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 13 mars 1936 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om befrielse för travtävlingar och kapplöpningar från nöjesskatt.

(2:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 105 i första kammaren av herr *Alexander Nilsson* m. fl. och nr 255 i andra kammaren av herrar *Nilsson* i Hörby och *Pettersson* i Rosta har hemställts, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring i kungl. förordningen av den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar att travtävlingar och kapplöpningar undantagas från de nöjen, för vilka skatt kan uttagas».

Beträffande motiveringen för detta yrkande, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, får utskottet hänvisa till motionen nr 105 i första kammaren.

Enligt förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar äger kommun, inom vilkens område nöjeställning försiggår, vartill allmänheten har tillträde mot avgift, för sådan tillställning uttaga en särskild avgift, benämnd nöjesskatt.

Nøjesskatten utgår i förhållande till priset på biljett eller annat bevis, som berättigar till deltagande i nöjeställning, med följande belopp:

1) vid konsert, opera- och annan musikalisk föreställning, dramatisk och litterär föreställning, uppvisning i konstnärlig dans samt uppvisning i icke professionell idrott: 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, och därutöver 5 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset;

2) vid biografföreställning: 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, 10 öre för biljett, vars pris överstiger 50 öre men ej 1 krona, och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset; samt

3) vid andra i förordningen avsedda tillställningar, däribland cirkus-, varieté- och kabaretföreställning, uppvisning i professionell idrott samt annan liknande tillställning, uppvisning i boxning ävensom kapplöpning, travkörning, motorfordonstävling och uppstigning i luftballong eller flygmaskin:

2 öre för biljett, vars pris är högst 10 öre,	
5 » » » » » överstiger 10 öre men ej 25 öre,	
10 » » » » » » 25 » » » 50 » ,	
15 » » » » » » 50 » » » 75 » ,	
20 » » » » » » 75 » » » 1 krona,	

och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpiset.

Till nöjestillställning hänföres icke tillställning, som tjänar vetenskapligt ändamål eller anordnas i undervisnings- eller uppfostringssyfte.

Under förarbetena till 1919 års nöjesskatteförordning uttalades olika meningar i fråga om beskattningen av travtävlingar och kapplopningar. Från vissa håll gjordes därvid gällande, att hästsporttävlingar över huvud icke borde beskattas, från andra, att dessa tävlingar åtminstone skulle beskattas enligt den lindrigaste skattesatsen. De nu gällande reglerna för denna beskattning överensstämmer med det i propositionen till 1919 års riksdag framlagda förslaget. Vad principerna för nöjesbeskattningen angående, uttalade departementschefen i förenämnda proposition, att nöjestillställningarnas egen beskaffenhet borde i första hand vara avgörande för frågan, om skatt vid dem skulle uttagas eller ej, liksom vid själva avvägandet av skatten. I konsekvens härmed borde nöjesskatten omfatta alla tillställningar, i vilka nöjes- eller förströelsemomentet vore det enda eller huvudsakliga. Där förutom nämnda moment ett annat och högre syfte inginge i tillställningarna, borde skatten göras i motsvarande mån lindrigare. Vid skattesatsernas bestämmande borde därjämte i görligaste mån hänsyn tagas till nöjenas större eller mindre kulturella värde.

I motionerna har framhållits, att såväl Kungl. Maj:t som riksdagen genom beslut efter år 1919 medgivit, att hästsporten numera ägde ett annat syfte än enbart nöje eller förströelse. Hästsporten borde därför beredas en annan behandling ur nöjesskattesynpunkt än vid förordningens tillkomst. Statsmakternas ändrade inställning till hästsporten hade tydligast kommit till uttryck genom 1923 års riksdags beslut att tillåta totalisatorspel. Detta beslut hade tillkommit i syfte att stimulera och bringa hjälp åt landets hästavel. I motionerna har vidare framhållits, hurusom hästsportorganisationerna genom totalisatorspelets återinförande sedan åtskilliga år helt och hållet finansierat hästaveln, vilken staten i en eller annan form önskade befrämja. Med hänsyn till de viktiga uppgifter, som sålunda tillkomme dessa organisationer, borde de pålagor, som åvilade dem, ej göras onödigt höga, då detta i sista hand skulle drabba statsverket självt. De nuvarande bestämmelserna i nöjesskatteförordningen verkade mycket hårt, och fara kunde föreligga, att bestämmelserna bidroge till ett allvarligt bakslag för hästsporten och därmed även för landets hästavel. Slutligen har i motionerna framhållits, att de kommuner, inom vilka trav- och galoppbanorna vore belägna, droge stora direkta och indirekta fördelar av dessa banor, oavsett nöjesskat-

ten, enär bland annat den vid banorna anställda personalen i regel vore boende inom kommunerna och därstädes skattskyldig för sin inkomst från ifrågavarande organisationer.

Beträffande nedanstående kommuner, inom vilkas områden i motionerna avsedda tävlingar och kapplöpningar ägt rum under åren 1931—1935, har utskottet inhämtat följande uppgifter angående storleken av den nöjesskatt, som därvid erlagts till kommunerna.

Kommun	Erlagd nöjesskatt år					Summa nöjesskatt åren 1931—1935 Kr.
	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.	1934 Kr.	1935 Kr.	
Stockholms stad (Solvalla) ¹	20,434	21,544	20,924	23,181	26,397	112,480
Norrköpings » ²	—	—	2,174	—	—	2,174
Malmö stad (Jägersro) ³ ..	26,566	23,278	27,541	34,185	35,918	147,488
Hälsingborgs stad ³	2,270	1,651	871	582	429	5,803
Hudiksvalls » ¹	90	305	306	—	325	1,026
Östersunds » ¹	173	304	349	—	—	826
Spånga socken (Solvalla) ¹	18,843	21,542	20,920	23,181	26,403	110,889
Solna » (Järva) ²	17,054	16,013	13,288	10,565	15,679	72,599
Sollefteå » ¹	125	115	192	94	70	596
Selångers » ¹	40	7,839	13,004	16,007	11,041	47,931
Summa	85,595	92,591	99,569	107,795	116,262	501,812

Anmärkning: Solvalla är belägen i Stockholms stad och Spånga socken.

I samband med lämnandet av förenämnda uppgifter hava kommunalnämnderna i Solna och Selångers socknar yttrat sig över det i motionerna framställda yrkandet. Båda kommunalnämnderna hava därvid riktat en gensaga emot det i motionerna gjorda uttalandet, att trav- eller galoppbanors förläggande inom en kommun skulle för kommunen alldeles oavsett nöjesskatten medföra fördelar därigenom, att ett stort antal vid banan sysselsatta personer bleve skattskyldiga i kommunen. Då vid banorna vore anställda endast ett fåtal personer och dessa dessutom sällan vore ekonomiskt bärkraftiga, erhöle kommunerna mycket ringa skattebelopp från nämnda personer. Därtill komme, att i flera fall personerna måst för sin försörjning erhålla bidrag från kommunerna. Med banorna vore sålunda förenade icke endast inkomster utan även utgifter för kommunerna. Kommunalnämnden i Solna socken har även verkställt en jämförelse mellan hästsporttävlingar och idrottstävlingar i övrigt och därvid ansett, att dessa grupper icke kunde

¹ Nöjesskatten avser travtävlingar.

² » » kapplöpningar.

³ » » travtävlingar och kapplöpningar.

ställas i samma plan. Med de förra vore förenade ett mindre riksintresse än med de senare.

Jockeyklubben och Svenska travsportens centralförbund hava i skrivelse till Kungl. Maj:t gjort framställning om befrielse eller eventuellt sänkning av nöjesskatten för hästsporttävlingar. Enligt vad utskottet inhämtat har Kungl. Maj:t ännu icke meddelat beslut i detta ärende.

Förslag om ändringar av nöjesskatten i olika hänseenden hava motionsledes varit väckta vid tidigare riksdagar. Dessa förslag hava i regel blivt avvisade av riksdagen. I anledning av vid 1933 års riksdag väckta motioner hemställde emellertid riksdagen i skrivelse den 9 juni 1933 (nr 301) under åberopande av bevillningsutskottets av riksdagen godkända betänkande nr 63, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning angående revision av nöjesskatteförordningen och därvid beakta vad i betänkandet anförts samt för riksdagen framlägga de förslag, som kunde av utredningen för-
anledas.

På sätt i motionerna framhållits hava de vid travtävlingar och kapplöpningar förekommande totalisatorspelen till syfte att stimulera intresset för hästsporten samt att medelst inkomster från totalisatorn bringa ekonomiskt stöd åt landets hästavel. Travtävlingar och kapplöpningar hava sålunda icke enbart karaktär av nöjen. Även om utskottet icke kan dela motionärernas uppfattning, att travtävlingar och kapplöpningar helt böra vara undantagna från nöjesskatt, anser utskottet det likväl kunna ifrågasättas, om icke nöjesskatten för dessa tävlingar och kapplöpningar bör utgå efter en lägre skattesats än den nu gällande. I samband med en undersökning beträffande skattesatsen synes lämpligt att uppmärksamhet även ägnas frågan, om hästaveln kan anses i ekonomiskt hänseende fullt tillgodosedd genom de bidrag av totalisatormedel, som för närvarande utgå till hästaveln. Vid nämnda undersökning anser utskottet även böra tagas under omprövning ifrågavarande nöjesskatts betydelse i ekonomiskt avseende för de kommuner, som äga upptaga skatten. Med hänsyn till det anförda och då 1933 års riksdag i sin förutberörda skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning angående revision av nöjesskatteförordningens bestämmelser samt för riksdagen framlägga de förslag, som kunde för-
anledas av utredningen, finner utskottet ej påkallat att i frågans nuvarande läge förordna någon åtgärd i anledning av motionerna. Utskottet förutsätter nämligen, att den av riksdagen begärda utredningen inom den närmaste tiden kommer till stånd, samt att därvid tages under övervägande, om och i vad mån en lindring av nöjesskatten för ifrågavarande slag av nöjen bör äga rum.

Utskottet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I:105 av herr Alexander Nilsson m. fl. och II: 255 av herrar Nilsson i Hörby och Petersson i Rosta, om befrielse för travtävlingar och kapplöpningar från nöjesskatt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 mars 1936.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bårg i Katrineholm, Jönsson, Hansén, Wahlmark, Nilsson i Landeryd, Hjalmarsson, friherre Lagerfelt, Lövgren i Boden, Björklund, Nylander i Stockholm, Olsson i Gävle, Olsson i Ramsta, Ericson i Boxholm, Anderson i Norrköping, Berg i Karlskrona, Löfvander, Werner i Hultsfred, Johansson i Krogstorp och Hammarlund.

Reservation

av herrar *Löfvander* och *Hammarlund*, vilka anfört:

»Såsom utskottet i anslutning till motionerna yttrat hava travtävlingar och kapplöpningar icke enbart karaktär av nöjen. Syftet med totalisatorspelets införande i vårt land var ju att stimulera och bringa hjälp åt landets hästavel. Under sådana förhållanden torde det icke kunna anses riktigt, att en betydligt högre nöjesskatt uttages vid travtävlingar och kapplöpningar än vid t. ex. biografföreställning, som uteslutande har karaktär av nöjestillställning.

Utskottet har även ansett det kunna ifrågasättas, om icke nöjesskatten för travtävlingar och kapplöpningar borde utgå efter en lägre skattesats än den nu gällande men motiverar sin hemställan om avslag å motionerna med en hänvisning till riksdagens skrivelse den 9 juni 1933 (nr 301) med anhållan om utredning angående revision av nöjesskatteförordningen.

Enligt vår mening borde emellertid denna fråga utan olägenhet kunna behandlas för sig, och då det icke torde krävas särskild utredning för att komma till den slutsatsen, att travtävlingar och kapplöpningar till stöd-

jande av hästaveln likställas med åtminstone biografföreställning, hava vi ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen, i anledning av de likalydande motionerna I: 105 och II: 255, måtte besluta, att den i 3 § förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar omförmälda nöjesskatt skall, i vad angår kapplöpning och travkörning, utgå med följande belopp: 5 öre för biljett, vars pris är högst 50 öre, 10 öre för biljett, vars pris överstiger 50 öre men ej 1 krona, och därutöver 10 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset.»
